

Intergenerationele overdracht van beroepsstatus en het proces van statusverwerving in Suriname in vergelijkend perspectief

(Eerste incomplete versie, te bespreken op ISOL 16 juni 2015)

Tamira E. Sno

Harry B.G. Ganzeboom

Samenvatting

In deze studie vergelijken wij intergenerationele overdracht van beroepsstatus in Suriname met 41 andere landen die zijn aangesloten bij het *International Social Survey Programme* (ISSP) aan de hand van het klassieke statusverwervingsmodel van Blau & Duncan (1967). We gebruiken data van de ISSP module van 2009, Sociale Ongelijkheid IV. Voor Suriname, dat pas vanaf 2013 lid is van de ISSP, gebruiken wij een in 2012 volledig uitgevoerde replicatie van dezelfde module. Na selectie op leeftijd (25-64 jaar) beschikken we over een databestand van circa 42.000 mannen en vrouwen waaronder voor Suriname 2974 respondenten. De gebruikte variabelen zijn vader's en moeder's beroep; opleidingsniveau, eerste en laatste beroep van de respondenten.

De algemene vraag die wij hier beantwoorden luidt als volgt: hoe ziet het patroon van intergenerationele overdracht van beroepsstatus en statusverwerving er uit voor Suriname, in vergelijking met andere ISSP lidlanden? Welke zijn de overeenkomsten en verschillen?

Onze hypothesen zijn ontleend aan de moderniseringstheorie van sociale stratificatie, die doet verwachten dat intergenerationele reproductie van beroepsstatus geringer is in modernere landen, in het bijzonder waar het het directe effect van beroepen van ouders op de opleiding en beroepen van hun kinderen aangaat. Suriname wordt gekenmerkt door een laag niveau van economische ontwikkeling en een grote sociale (etnische) en economische ongelijkheid. Dat doet verwachten dat het statusverwervingsregime er intergenerationeel relatief gesloten zal zijn en de loopbaanmobiliteit groot.

Uit onze analyses concluderen we dat er bij de ISSP landen in 2009 meer intergenerationele openheid is in vergelijking met het BD model over mannen in de VS in 1962. Dit geldt zowel voor de mannelijke als de vrouwelijke respondenten, en is met name terug te voeren op geringere ongelijkheid van onderwijsuitkomsten tussen ouders met hoge en lage beroepsstatus. De loopbaanmobiliteit (tussen opleiding en beroep en tussen eerste beroep en meest recent beroep) is geringer dan onder Amerikaanse mannen in 1962. Dit is allemaal in overeenstemming met de moderniseringstheorie. Vergeleken met het gemiddelde ISSP-land blijkt Suriname blijkt de intergenerationele openheid groot te zijn, terwijl de loopbaanmobiliteit er geringer is. Verder blijkt Suriname intergenerationeel minder open te zijn voor vrouwen dan voor mannen. Het lijkt daarmee alsof Suriname een nog moderner land is dan het gemiddelde ISSP land.

Keywords: sociale reproductie, sociale mobiliteit, statusverwerving